

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 9Ro/245/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202852
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813202852.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00492736, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti odporcovi: Q. P., K.. XX.X.XXXX, Q. XX, XXX XX B. K. I., o odvolaní proti výroku o trovách právneho zastúpenia platobného rozkazu tunajšieho súdu č.k. 9Ro/245/2013-7 zo dňa 22.3.2013, takto

rozhodol:

Platobný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9Ro/245/2013-7 zo dňa 22.3.2013 vo výroku o trovách konania mení tak, že odporca je p o v i n n ý nahradíť navrhovateľovi trovy konania vo výške 16,50 eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa v predmetnej veci návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným dňa 22.3.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie istiny vo výške 50,70 eur, trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trov právneho zastúpenia v sume 87,88 eur.

Súd platobným rozkazom č.k. 9Ro/245/2013-7 zo dňa 22.3.2013 uložil odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi sumu 50,70 eur a trovy konania vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 58,58 eur právnenmu zástupcovi navrhovateľa.

V zákonom stanovenej lehote dňa 29.4.2013 podal odporca proti výroku platobného rozkazu o trovách konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 58,58 eur odvolanie. V predmetnom odvolaní uviedol, že právne zastúpenia v tomto konaní považuje za neúčelné, nehospodárne a vzhľadom k závažnosti a výške pohľadávky za neprimerané a nie nevyhnutné. Poukázal, že v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. súd rozhodujúci o náhrade trov konania ex offio musí popri zásade úspechu v konaní skúmať aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov posudzovať samostatne. To platí aj pre trovy právnej pomoci. Vzhľadom na charakter pohľadávky navrhovateľa považuje jej uplatňovanie za také, ktoré nie je právne zložité a nevyžaduje časovú náročnosť, vzhľadom na použitie formálnych administratívnych úkonov, nevyžaduje odborné právne vedomosti. Preto úkony právnej služby, vykonávané právnym zástupcom navrhovateľa za dohodnutú paušálnu odmenu, v tomto prípade nie je možné považovať za úkony realizované pre uplatnenie práva v súdnom konaní. Tiež poukázal a spochybnil i konkrétny úkon a to pokus o zmier - výzvu na zaplatenie + režijný paušál a DPH za tento úkon, pretože tento úkon nie je možné posúdiť ako úkon realizovaný v súdnom konaní a tiež pretože ión žiadnu takúto výzvu od navrhovateľa neprevzal. Preto navrhol, aby súd navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že ustanovenie § 150 O.s.p., umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkom, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania túto náhradu úplne alebo sčasti nepriznal. Má za to, že odporcovo posúdenie rozhodnutia súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko nesprávne posúdil ustanovenie § 150 O.s.p. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, alebo aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Preto žiadal, aby súd odvolanie odporcu zamietol.

Z tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka je zrejmé, že odporca je od apríla 2014 zamestnaný ako kuchár v skúšobnej dobe, pričom výška jeho príjmu v apríli bola 1 300,- eur, v máji 1 000,- eur. Odporca nie je podnikateľom. Nie je ženatý, žije s partnerkou, s ktorou má dve maloleté nezaopatrované deti, o ktoré sa spoločne starajú. Je vlastníkom pozemku v obci Bretejovce o rozlohe 730 m². Nie je vlastníkom iných hnutelných alebo nehnuteľných vecí väčšej hodnoty. Na účte v banke má aktuálny zostatok 7,- eur. Zbral hypotekárny úver o výške 60 000,- eur, ktorý mesačne spláca splátkami vo výške 368,- eur. Na cestovné mesačne vynakladá sumu 33,- eur. Býva v súčasnosti v Rakúsku, vo Viedni a mesačné výdavky súvisiace s bývaním sú 261,- eur.

V písomnom vyjadrení zo dňa 26.5.2014 uviedol, že od 1.mája 2014 pracuje ako kuchár v skúšobnej dobe s dohodnutým mesačným platom 1 330,- eur. Do tejto doby bol vedený na sociálnom úrade ako nezamestnaný. Žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá je na materskej dovolenke a je bez príjmu z dôvodu v súčasnosti neukončeného procesu vybavovania materského, resp. rodičovského príspevku. Bývajú v podnájme za ktorú mesačne platia sumu 730,- eur a za energie ešte platia mesačne 260,- eur. Okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, oblečenie, hygienu a pod., hradí predškolské zariadenie staršiemu synovi mesačne v sume 80,- eur. Nevlastní motorové vozidlo a je spoluvlastníkom pozemku o rozlohe 730 m² v katastri obce Bretejovce. Spoločne s partnerkou sú dlžníkmi ČSOB, a.s. z titulu hypotekárneho úveru, ktorý mesačne splácajú v sume 368,- eur.

Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny doručenej súdu dňa 20.5.2014 vyplýva, že odporca z tunajšieho úradu dávkou v hmotnej núdzi a ani žiadne iné sociálne dávky nepoberá.

Ako vyplýva z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou zo dňa 22.5.2014 odporca nie je evidovaný v registri poistencov ako zamestnanec a nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, dôchodku a ani žiadnej inej dávky.

Zo správy Okresného dopravného inšpektorátu PZ Vranov nad Topľou zo dňa 22.5.2014 je zrejmé, že povinný nie je v evidencii motorových vozidiel na Okresnom dopravnom inšpektoráte vo Vranove nad Topľou evidovaný ako držiteľ resp. vlastník vozidla

Podľa správy Okresného úradu Vranov nad Topľou, katastrálny odbor, zo dňa 26.6.2014, odporca nie je vedený v evidencii tunajšej správy ako vlastník nehnuteľností.

V zmysle § 174 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Opravným prostriedkom proti výroku platobného rozkazu o trovách konania je odvolanie, o ktorom rozhoduje súd, ktorý platobný rozkaz vydal. Súd, ktorý platobný rozkaz vydal, ak rozhoduje o odvolaní, je odvolacím súdom a proti jeho rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie (R 13/1998).

Odvolanie, podané len proti výroku o trovách konania platobného rozkazu, má odkladný účinok, ale nemá účinok devolutívny (R 102/2001).

Vzhľadom na odvolanie podané odporcom, smerujúce proti výroku o trovách konania platobného rozkazu zo dňa 22.3.2013, rozhodoval tunajší súd o podanom odvolaní s poukazom na § 174 ods. 2 O.s.p. ako súd odvolací bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ako sa uvádza v § 149 ods. O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech, nemožno s odvolaním sa na § 150 nepriznať náhradu trov konania len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodovania v určitom druhu nároku. Jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982).

Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 OSP treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dosah takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 OSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. (Rozsudok NS SR, sp. zn. 3M Cdo 5/2006).

Vzhľadom na skutočnosti uvedené odporcom v odvolaní a vyjadrenie navrhovateľa k podanému odvolaniu, súd preskúmal, či v predmetnej veci nie sú splnené predpoklady na použitie §150 ods. 1. O.s.p. a to buď čiastočne, alebo v plnom rozsahu.

V prípade rozhodovania o trovách v zmysle § 150 ods. O.s.p. ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov konania nejavilo ako tvrdosť voči účastníkovi a neodporovalo dobrým mravom. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať v majetkových, sociálnych a iných pomeroch účastníka, pričom je potrebné zvážiť aj konkrétne okolnosti prípadu.

Zákon priznáva súdu rozsiahle moderačné právo v otázke náhrady trov konania. Ide však o výnimočný postup, čo zdôrazňuje tiež výslovné použitie tohto pojmu. Z uvedeného vyplýva, že na aplikáciu rozoberaného ustanovenia nepostačuje len existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ale súčasne musí ísť o výnimočnú situáciu.

Teda len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ustanovenia § 150 O.s.p. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406787&FragmentId2=3406788&VirtualDate=1.+1.+2006>>, podľa ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprímeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 150 O.s.p. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406787&FragmentId2=3406788&VirtualDate=1.+1.+2006>> preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania.; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406787&FragmentId2=3406788&VirtualDate=1.+1.+2006>> sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

V danej právnej veci napriek tomu, že v konaní bol odporca neúspešným účastníkom a navrhovateľ mal vo veci plný úspech a v zásade mu vznikol nárok na náhradu trov konania v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré potreboval na účelné uplatňovanie práva proti odporcovi, súd po vyhodnotení všetkých okolností konkrétnej veci, navrhovateľovi s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p. trovy konania priznal iba v rozsahu zaplateného súdneho poplatku.

Súd posúdil jednak osobné, majetkové a sociálne pomery odporcu, ktorý má príjem cca 1 330,- eur mesačne, je zamestnaný, žije v súčasnej dobe v zahraničí spolu so svojou partnerkou a spolu s starajú o dve maloleté nezaopatrené deti. Jeho mesačné výdavky v súvislosti s bývaním sú vo výške cca 990,- eur a spláca hypotekárny úver mesačne sumou 368,- eur. Je potrebné tiež uviesť, pokiaľ ide o postoj odporcu v priebehu konania, že tento konanie bezdôvodne nepredlžoval, proti platobnému rozkazu nepodal neodôvodnený odpor ani nijako nesťažoval konanie o dôvodnom návrhu navrhovateľa.

Pokiaľ ide o majetkové pomery navrhovateľa, ktorý je obchodnou spoločnosťou, nepriznanie trov právneho zastúpenia v predmetnej veci nemôže v značnom rozsahu negatívne ovplyvniť jeho rozpočet resp. vyrovnané hospodárenie a už vôbec nie samotnú existenciu tejto spoločnosti. V súvislosti s uvedeným nemôže sa rozhodnutie súdu o nepriznaní trov právneho zastúpenia navrhovateľovi - hoci v konaní plne úspešnému, javiť ako tvrdosť voči tomuto účastníkovi a už vôbec sa takéto rozhodnutie nemôže javiť ako rozporné s dobrými mravmi.

Naviac v danom prípade sa jedná o typizované podania - návrhy na vydanie platobného rozkazu, formulárové návrhy, v ktorých sa mení iba meno dlžníka, pričom sa nemení ani dlžná suma a výška trov právneho zastúpenia.

V súvislosti s uplatnenými trovami právneho zastúpenia v sume 87,88 eur za tri úkony právnej služby je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že s účinnosťou od 01.06.2009 už písomné podanie protistrane vo veci samej nie je úkonom právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“), preto navrhovateľ si uplatňuje v konaní odmenu za pokus o zmier - výzva na zaplatenie zo dňa 18.6.2012 v rozpore s vyššie cit. vyhláškou. Súd poukazuje, už vo svojom rozhodnutí a to v predmetnom platobnom rozkaze za tento úkon navrhovateľovi nepriznal nárok na odmenu, režijný paušál a nárok na DPH.

Naopak odporcovi by rozhodnutie, ktorým by ho súd zaviazal na náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľovi, spôsobilo ujmu najmä s ohľadom na jeho osobné, majetkové a sociálne pomery, preto súd navrhovateľovi s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p. priznal trovy konania v rozsahu zaplateného súdneho poplatku za návrh.

V súvislosti s nepriznaním trov právneho zastúpenia navrhovateľovi súd poukazuje na na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Van der Musselle proti Belgicku rozsudok z 23. 11. 1983, séria A Č. 70), v ktorom bolo zdôraznené, že riziko s výkonom určitej profesie (v citovanom prípade advokáta) kam spadá i riziko neuhradenia odmeny za vykonanú prácu, je na strane druhej vyvážené výhodami súvisiacimi s výkonom tejto profesie.

Zároveň súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.5.2013 sp.zn. 21Co/36/2013, v ktorom sa taktiež rieši otázka aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. na vzťah medzi dodávateľom - mestským dopravným podnikom a spotrebiteľom - cestujúcim z dôvodov zlej finančnej situácie spotrebiteľa.

Keďže platobným rozkazom č.k. 9Ro/245/2013-7 zo dňa 22.3.2013 súd uložil odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi aj trovy konania vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 58,58 eur, súd postupom podľa § 174 ods. 2 O.s.p. odvolaniu odporcu v rozsahu náhrady trov právneho zastúpenia vyhovel a predmetný platobný rozkaz vo výroku o trovách zmenil tak, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 16,50 eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku.

Vzhľadom na hore uvedené bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.